

Ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος καὶ ὁ Ἀθεδὶν πασσαὶς ἔγραψαν πρὸ μηνὸς ποιήματα ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον *ὅλα προσεύχονται*, τοῦ Τούρκου ὑπουργοῦ ποιητοῦ ἐμπνευσθέντος πρὸς ἐθνικὴν τιμὴν ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνου.

— Μὰ τί διάβολο, ἡρώτα τις, παρωδιαν ἔλαμνε ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου;

— Ὁχι, ἀδελφὲ, οἱ δύο μαζί *διωδιαν*.

Ἀρχαῖος φίλος τοῦ κ. Καρύδη ἐζήτηε παρὰ τινος πληροφορίας.

— Τί νὰ σοῦ κάμῃ ὁ καυμένος, βγάξει τὸ Φῶς του.

Ὁ **Φαλῆς** ὁμιλῶν περὶ τῶν ἐνεστώτων ἔλεγε: Δὲν φοβοῦμαι τοὺς Τούρκους ἀπὸ θαλάσσης, ἐνόσω ἔχομεν τὴν Ὑδραν καὶ τὰς Σπέτσας. Συλλογισθεὶς δὲ ὀλίγον:

— Ἀ! ἐλησμόνησα, ἔχομεν καὶ ναυτικὸν βασιλεῖα!...

Ἐφθασαν ἐπὶ τέλους αἱ διαληληθεῖσαι εἰκόνες τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης καὶ πωλοῦνται εἰς τὸ κατάστημα **Γιαννοπούλου καὶ Ρούκη**, ὁδὸς *Αἰόλου*, ὑπὸ τῶν Ἑκατόγχεϊρα.

Τὰς εἰδομεν καὶ μᾶς ἤρσαν— αἱ εἰκόνες δηλαδὴ.

Πλειότερα ἐν προσεχεῖ ἀγγελίᾳ.

Ἐκτακτος παράστασις αὔριον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

Θὰ παρασταθῇ διὰ τρίτην φοράν ἡ *Κυρά Φροσύνη* καὶ ἡ νέα κωμῳδία τοῦ κ. Σουρῆ **Ἄλλ' ἂντ' ἄλλων**.

Προμηθεύητε εἰσιτήρια, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇτε νὰ δοκιμάζητε ἀναρρίχημα ἐπὶ δένδρων.

ΟΡΦΕΥΣ

Εἶνε ζήτημα ἂν τὰ δύο ἑλληνικὰ θεάτρα μας εἶνε κέντρα τέρψεως καὶ οὐχὶ μελαγχολίας. Περί διδασκαλίας βέβαια δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος.

Πολλάκις μέσῳ τῆς φρίκης τοῦ Ἀπόλλωνος ἐνθυμήθην τοὺς μακαρίτας μου ὅλους καὶ ἠναγκάσθην νὰ τρέξω ἀμέσως εἰς τοῦ Μπερνιουδάκη ἵνα πολεμήσω τὰ δάκρυα.

Ἄν εἰπῇτε εἰς τίνα τῶν ἀπείρων παρ' ἡμῖν **λογέων νέων** ὅτι πλήττετε εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τὸν Ὀρφέα, παρευθὺς τὰ χεῖλη του τετυλιγμένα εἰς σαρκασμοῦ μειδιάματα σὰς ῥίψουν τὴν στερεότυπον ἐκείνην φράσιν: *Λοιπὸν περὶ φρονεῖς τὴν ἐθνικὴν σκηνὴν, ἄμυσσε!* Περτέργον, ἀλλ' ἂν τάξιον τῆς τόσης *λογιότητος* μας, εἶνε, ὅτι θεάτρον θεωροῦμεν τοὺς ἡθοποιοὺς καὶ οὐχὶ τὸ δρᾶμα.

Παίζουσιν Ἑλληνεῖς ἡθοποιοί;

Ἄρκεῖ, εἶνε ἐθνικὸν θεάτρον.

Αὕτῃ εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ κριτικὴ ἴσως διότι οἱ Ἕλληνες δὲν γίνονται, ἀλλὰ γεννῶνται κριτικοί.

Εἰς τὴν τακτικὴν τῶν *Ρωμάνων* τοῦ νὰ ἀποκαλῶσιν ἰδικὰς τῶν τόσας ἑλληνικὰς χώρας δύναται τις νὰ διέδῃ ἕνα σκοπὸν, ἀλλὰ, τὸ νὰ ὀνομάζομεν ἡμεῖς **ἐθνικὰ** ὅλα τὰ ἔργα τῶν *ρομαντιστογράφων* τῆς Δύσεως καὶ τῶν δραματογράφων τοῦ Μεσαιῶνος, εἶνε ὅλως ἀκατάληπτον. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι οὐδέποτε θὰ μορφωθῇ **ἐθνικὴ σκηνή**, ἐφ' ὅσον δίδομεν τὸ ὄνομα αὐτὸ εἰς ἔργα μωρὰ καὶ ἡθοποιοὺς *ξυλοσχίστας*.

Ὁ Ὀρφεὺς ἔχει περισσοτέραν τοῦ Ἀπόλλωνος ἑλκυστικὴν δύναμιν, καὶ τοῦτο δὲν ἀποδίδομεν εἰς ὅ,τι ἡ ἐρωτόληπτος **Ἀράχνη**.

Οὔτε ὑπεροχὴ ἡθοποιῶν, οὔτε οἰκοπεδοῦχοι, οὔτε ἡ μέχρι πάγου δροσερὰ γειτόνισσα εἶνε ὁ μαγνήτης, ἀλλὰ μόνῃ ἡ συμμαχία τῶν τριῶν κωμικῶν. Καὶ ἀπόδειξις, ὅτι ὅταν καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, *ἀναγινώσκονται* *ρομάντσα*, τὸ

Α'. | ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ «ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ» | 3

NINA

ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

Ἐπανῆλθεν εἰς τὰς προτέρας του σκέψεις.— Ἀ! ἡ Βέρθα μου— ἔλεγε— δὲν εἰξεύρεις τίποτε περὶ τῆς ἐπανόδου μου. Εἰς τὴν τελευταίαν μου ἐπιστολὴν τῇ ἔγραφον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦμαι εἰς τὰς ἀγκάλας της. Καὶ ὅμως, ἐνθ' ὑπέμεινα τσαυτάς ἡμέρας ἕκτοτε μακρὴν τῆς ἀκόμῃ, τὸ διάστημα αὐτὸ μέχρι τῆς ἐσπέρας θὰ μοι φανῇ ὁλόκληρος αἰὼν!

Ὁ Ἐδουάρδος ἦτο μόνος· δὲν εἶχε πρὸς τίνα ν' ἀνακοινώσῃ τοὺς πόθους του, τὴν μέλλουσαν εὐδαιμονίαν του, τὸν ἔρωτά του, δὲν εἶχε πρὸς τίνα νὰ εἰκονίσῃ τοὺς ὡραίους ὀφθαλμοὺς τῆς Βέρθας του, τὴν ἀφέλειαν, τὴν αἰδημοσύνην, τὴν χάριν, ὅλα ταῦτα ἡνωμένα εἰς ἓν οὐράνιον πλάσμα, τὸ

ὁποῖον δύο ψυχαὶ ἐλάτρευον ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Βαρῶνος Ταρβὼ ὡς πατὴρ καὶ οὗτος ὡς ἐρωμένην. Εἶχεν ἀνάγκην τοῦ δευτέρου προσώπου διὰ νὰ συνδιαλέγεται καὶ ἠνόηξε τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ ἔλαβε τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν τῆς Βέρθας, τὴν ὁποίαν ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ πάλιν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐξ ὑπαρχῆς.

Παρίσις 7 Νοεμβρίου

Ἐδουάρδε μου,

Σήμερον συμπληροῦνται ἑπτὰ ὁλόκληροι μῆνες ἀφ' ὅτου εἶσαι μακρὰν μας. Μοὶ ὑπέσχεσο διὰ τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς σου ὅτι ἐντὸς πέντε ἡμερῶν θὰ ἐγκατέλειπες τὸ Λονδίνον. Ἐὰν ἤξευρες πόσον δυσχερὴς εἶναι ἡ θέσις μου! Πανταχόθεν πιεζομένη εἶχον ἀνάγκην τῆς συμβουλῆς σου. Ὁ πατὴρ μου ἐπανῆλθε χθὲς ἀπὸ τῆς Ἑξοχῆς μὲ νέας προτάσεις γάμου! Ἀ εἶχον ἀνάγκην διπλοῦ θώρακος καὶ ἀνδρικοῦ θάρρους διὰ νὰ ἀντιταχθῶ κατὰ τῶν κοινωνικῶν προλήψεων τοῦ πατρός μου. Χάριν ἐνὸς ὀνόματος οἰκογενειακοῦ εἶναι ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ τὸ μέλλον τῆς θυγατρὸς του, τοὺς ἱερωτέρους πόθους μας, τὰς γλυκυτέρας μας ἐλπίδας. Χθὲς ἦτο ἡ ἐορτὴ τῶν γενεθλίων σου. Ἐπεσκέφθην τὴν μητέρα σου, τὴν ὁποίαν εὗρον τεθλιμμένην, διότι δὲν εἶχε λάβει ἐπιστολὴν σου. Τῇ εἰδείξα τὸ τελευταῖον γράμμα σου καὶ μετ' ὅλιψεν εἰς τὰς ἀγκάλας της δακρύουσα.

ἀκροατήριόν του ἀραιούται πλέον τῶν στρατιωτικῶν ταγμάτων τῆς Ἑφημερίδος.

Ἔχει ὅμως ἰσχυράν ἀντιπολίτευσιν ὁ Ὀρφεὺς ὑπ' αὐτοῦ δημιουργηθεῖσαν.

Τὰ καθίσματα του :

Τὸν ἀντιπολιτεύονται δι' ὀλισθήσεων καὶ πόνων.

Τὰ φῶτά του :

Ἐκπληροῦσι τέττιγος μᾶλλον ἢ φανῶν προορισμόν.

Τὸ ἄκρηπρόν του δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εὐχαριστεῖ ἢ δυσαρεστεῖ.

Εἶνε ἀντιμελαγχολικόν.

Μόνον ποιηταί, ὧν ἡ μουσα δέχεται τὸ φῶς τῆς ἀπὸ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς μελαγχολίας τὸν ἥλιον, ζητοῦντες παντοῦ καὶ πάντοτε *χλοερὰς πεύκας* καὶ σκιάν, εἶνε δυνατόν κρίνοντας τὸν Ὀρφέα, νὰ τὸν ψέξωσιν ἐπὶ ἀκρηπία. Καὶ τούτων ἐξηγεῖται ἡ πρὸς τὸν ἐγκληπὸν Ἀπόλλωνα στοργή.

Τὴν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου ἡ Ὀρφικὴ σκηνὴ δὲν ἦτο **ρομάντσο**. Εἶδομεν ἀπ' αὐτῆς τὴν «Πομφόλυγα», κωμῶδιν Ἰταλικήν.

Ὅσοι τὴν ἀκούσατε δὲν θὰ ὑποπτεύσθε βεβαίως πλέον τὰς γυναῖκάς σας. Ὅσοι δὲν τὴν ἀκούσατε, νὰ τὴν ἀκούσητε ὅταν ἐπαναληφθῇ.

Εἶνε χαριεστάτη.

Ἐν γένει συγχαίρομεθα τοῦ Ὀρφέως τὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τῇ εἰλικρινείᾳ τῆς. Ἐφρόντισε ὅπως ὑπάρχουν ἐν ἀφθονίᾳ *μαξιλάρια* πρὸς ἐνοικίασιν, ἐνῶ εἰς τὸν τετυφωμένον Ἀπόλλωνα, τὸν τόπον αὐτὸν τοῦ γλυκυτέρου ὕπνου, οὐδὲ ἐν εὐρίσκετε !

Μάριος.

Ὁ Ἐδουάρδος μου—μοὶ ἔλεγε θλίβουσα τὴν χειρά μου,—δὲν ἠπατήθη εἰς τὴν ἐκλογὴν του. Ἀλλὰ πόσα μεταξὺ σας παρεμβάλλονται ἐμπόδια, πόσαι περιπέτειαι...! — Καὶ ἡ μήτηρ σου ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ ἀκριβῶς τὰ συμβαίνοντα μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ πατρός μου.—Πρὶν ἀκόμη μαρνανθῇ ἡ ἀνθοδέσμη αὐτῇ, τὴν ὅποιαν σὰς ἔφερον—τῇ εἶπον διὰ νὰ τὴν παρηγορήσω —ὁ Ἐδουάρδος μὰς θὰ ἦναι ἐδῶ.—Προαίσθημά τι μοὶ λέγει ὅτι δὲν θὰ φανῶ ψευδομένη πρὸς τὴν μητέρα σου. Μὴ διαψεύσης σὺ τὰς προαισθήσεις ταύτας τῆς ἀγαπῶσης σε

ΒΕΡΘΑΣ.

— Πτωχὴ Βέρθα !—εἶπεν ἐπανακλείων τὴν ἐπιστολὴν ἐντὸς τοῦ χαρτοφυλακίου του—ἀλλὰ τί εἶναι λοιπὸν αὐτὸς ὁ Κόμης τοῦ Σαίντ-Μώρ... Ὁ κληρονόμος ! Καὶ θὰ ἤμην ἴσως ἐγὼ σήμερον τοιοῦτος, ἐάν μετὰ νεκρανάστασιν, ἀγνωστῶς συντελεσθεῖσαν, δὲν ἐπανήρχετο ἐξ Ἰνδιῶν ὁ ἀνεψιὸς οὗτος. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐφθόνησα τὰ πλούτη του, τοὺς τίτλους του, τὴν δόξαν, διὰ τί οὗτος νὰ φθονήσῃ τὴν εὐτυχίαν μου!

Οὕτω διήλθεν ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν ἀναδιψῶν τὰς ἐπιστολάς τῆς Βέρθας μίαν πρὸς μίαν, ἐπαναλαμβάνων τὰς νεωτέρας ἐξ αὐτῶν. Εἶχεν ἀναγνώσει αὐτάς πλέον ἢ δεκάκις καὶ ὅμως τῷ ἐφαίνοντο ὡσάν νὰ ἦσαν νέαι. Καὶ ἐπανεκλείσε τὸ χαρτοφυλάκιον διὰ ν' ἀνοίξῃ τὸν Μυσσέ. Οἱ ἄλλοι ταξειδιῶται εἶχον περαιοθῇ οἱ μὲν εἰς Τρουβίλλην,

ΟΡΦΕΥΣ.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς ἀνεβιβάζοντο ἐπὶ τῆς σκηνῆς οἱ τόσον ἀγαπητοὶ *Μυλωνάδες*.

Κόσμος ἦτο πολὺς, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ *λαϊκὸν ἔδαφος*.

Οἱ Πατησιῶται ἐνεκα τῆς ἑορτῆς διπλάσιοι, ὥστε πληρωθέντος τοῦ μεταξὺ τῶν γειτονικῶν μανδρῶν τοίχου, ἐξέτειναν τὰς κατακτήσεις αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς μάνδρας τοῦ θεάτρου, παρέχοντες ἡμῖν τὸ ὠραῖον θέαμα τῆς ἐκθέσεως τριακοντάδος ἀχαϊκῶν κνημῶν *decolletées*.

Ἐντύπωσιν μὰς ἔκαμε ἡ *ἀσχημία* ὅλου ἐκείνου τοῦ ἀκροατηρίου· μόνη *garniture* ἦτο *μία κορδέλλα*.

Ποῦ οἱ ἀστέρες, τοὺς ὁποίους ἄλλοτε ἐθαυμάσαμεν ἦτο συννεφιά... ἐν τῇ πλατείᾳ.

Ὁ Νίκος μὰς ἐγλωσσόφαγε...

Ἄ Ζηλιάρη !...

Περὶ τῶν **Μυλωνάδων** θὰ εἰπώμεν ὀλίγα.

Πρῶτον ἡ διανομὴ τῶν προσώπων ἀρχεῖα.

Ὁ Σπύρος Ταβουλάρης ἔπρεπε νὰ παίξῃ τὸ πρόσωπον τοῦ Τσεκίνου καὶ ὅχι ν' αὐτοχειριάζεται πάλιν ὁ Νιόνιος.

Ἡ κυρὰ Σιλβέστρα μετὰ τὴν Χέλμην ἦτο γελοία, γελοία, γελοία.

Ἡ κυρὰ Σοφία Ταβουλάρη μὰς ἐφάνη πολὺ *βαρεῖα* εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Ροζίνας, ὅπερ ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς τὴν χαριεστέραν κυρίαν Νικηφόρου.

Καὶ περὶ τῆς *Καντάδας* τοῦ ἀνουσίου Πέππου θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι δύναται νὰ ἦναι συντομωτέρα καὶ καλλιτέρα κάπως.

Νοστιμωτάτη ἦτο ἡ ἐπὶ τῆς σκηνῆς παρέλασις μίᾳς *κουζίνας* με ὅλον τὸ θάρρος Ριστόρης. Ἐννοεῖτε ὅτι τὸ ἐν-

οἱ δὲ εἰς τὸ Ὀμφλαίρ. Ὁ Ἐδουάρδος ἠρνήθη νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ· ἀλλ' ἤδη ἠσθάνετο πλῆξιν· ἄλλοτε δι' αὐτὸν αἱ ἐβδομάδες παρήρχοντο ταχύτερον ἢ ἤδη αἱ ὥραι. Καὶ τώρα μὲν ἔκλειε τὰ παράθυρα καὶ προσεπάθει νὰ κοιμηθῇ, τώρα δὲ ἀπεπειρᾶτο νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλὰ κατήρχετο μόνον μέχρι τοῦ μεγάλου λιμένος καὶ πάλιν ἐπανήρχετο. Καὶ ὁ Μυσσέ, τὸ θῦμα τῆς δυσθυμίας του, περιήρχετο τὸ δωμάτιον μετ' αὐτοῦ, ριπτόμενος ἐξ ὑπαμοιβῆς ἀπὸ τῆς κλίνης εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡμέρα μία ! Καὶ ὅμως διήλθε καὶ αὕτη, διότι ὁ χρόνος τρέχει τὸν δρόμον του μετὰ τὴν συνήθη ταχύτητά του. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἀνυπομονοῦντες τὸν ἀποκαλοῦσι βραδυκίνητον γέροντα, ἐνῶ διὰ τοὺς ἄλλους φαίνεται πτερωτὸς ὡς αἱ ὥραι τῆς εὐτυχίας· ἀλλ' ἐκεῖνος εἶναι πάντοτε ὁ αὐτὸς, ὁποῖος ἦτο καὶ πρὸ πέντε χιλιάδων ἐτῶν. Ἐτρεχε μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε φορᾶς καὶ ὅτε συνηντήθη μετὰ τὸν Ἀδάμ εἰς τὸν παράδεισον. Ἐπὶ τέλους ἐσήμανε τὸ δεῖπνον καὶ ὁ Ἐδουάρδος κατήρχετο τὴν κλίμακα, ταχὺς ὡς ἀστραπὴ, εὐελπίς ὅτι οὕτω θὰ παρήρχετο ἡ ὥρα χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ.

Ὁ Ἰάκωβος ἐν τούτοις ἐπανήλθεν ἀπρακτος, ἀπηλπισμένος, ὁμοιάζεν ἑραστὴν ἢ πολιτικὸν ἀποτυχόντα εἰς τὰ σχέδιά του, ἀνῆρχετο βραδὺς καὶ σύννους τὴν κλίμακα μετὰ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, ὡς ἔμπορος κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς πτωχεύσεως. Ἦνοιξε τὸ δωμάτιον μηχανικῶς, ἀλλὰ δὲν

τιμον κοινὸν ἐχειροκρότησεν ἐνθαρρυντικώτατα τὴν πρω-
τάραν.

Οἱ Πατησιῶται ἐφώναζον καὶ **φόρα ! !**

Ἐν τούτοις ἐφύγαμεν τέλος πάντων εὐθυμοὶ καὶ ὄχι πο-
λὺ ξαγρυπνισμένοι δι' ὅπερ εὐχαριστοῦμεν τὴν διεύθυνσιν.
Τὴν γνώμην μας ὅμως δὲν συμμερίζεται οὔτε τὸ τρίτον
τοῦ κοινοῦ.

- Τί θὰ πῇ αὐτό ; ἀκοῦς νὰ μὴν ἔχη καὶ κωμωδία !
- Μόλις μεσάνυχτα καὶ νὰ τελειώγῃ.
- Αὐτὸ εἶνε κερδοσκοπία γιὰ νὰ μὴν καίνε λάδι πολὺ.
- Ρωμαϊκὸ, ῥωμαϊκὸ !

Μόνος καὶ μυλωνᾶς (ὄχι ἐρωτευμένος) ἐκ τῆς σκηνῆς ἤλ-
θον διὰ τῆς ὁδοῦ Πατησιῶν.

Παρὰ τὸ Πολυτεχνεῖον τετράς βρακάδων ἔψαλε ὑπὸ τὰ
παράθυρα τρυφερὰς μαγειρίσσης:

Ἰστά ἦηλὰ μπᾶ κακὸ νὰ σοῦρῃ.

Παρέκει δύο ὑβρίζοντο, ἀγνοῶ διατί.

Παρέκει εὖρον λουστρον ῥέγγοντα μακαρίως ἐν μέσῃ ὁδῷ.

Παρέκει εὖρον τὴν θύραν μου, παρέκει τὴν κλίνην μου,
παρέκει τὸν ὕπνον...

— Καὶ παρέκει τὴν λίμαν...

— Αἶ καλὰ μὴ θυμώνετε, κυρία... ἐσώπασα.

Ἀράχνη.

ΤΡΟΠΟΙ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ.

Ἡ Κυρία ἀναπαύεται.

Ὁ Κύριος κοιμᾶται.

Ὁ ὑπὸν ὑποφωτισμένος.

ΣΟΦΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΑΣ

**Εὐγνωμονοῦσα ἡ Ἑλλάς πρὸς τὰς δυνάμεις
δὲν θὰ ταράξῃ τὴν εἰρηνοποιὸν σας ἐργασίαν.**

ΔΗΛΑΔΗ

Μπορεῖ νὰ μὴ μας δώσητε ποτὲ δι' ἔργου ὅσα διὰ λό-
γου μᾶς ὑπεσχέθητε, ἀλλὰ νὰ εἰσθε βέβαιαι ὅτι καὶ ἡμεῖς
δὲν θὰ τὰ πάρουμε ποτέ. Ἀ! δὲν ἐννοοῦμεν νὰ κάνουμε
βῆμα. Διότι... διότι... (μὲ φωνὴν συγκινητικὴν)...
οἷς εὐγνωμονοῦμεν !

ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΙΚΟΝ ΦΕΥΓΟΝΤΑ

Εἰς τὴν μεγάλην μας χαρὰ καὶ στὴ μεγάλη λύπη
Μιλεῖ μονάχα ἡ καρδιά, τὰ χεῖλη μας σωμαίνουσι.
Εἰς τὸ χαρτί δὲν γράφονται τοῦ στήθους μας εἰ κτύποι.
Καὶ μοναχὰ τὰ μάτια μας δυὸ δάκρυα ὑγραίνουσι.
Καὶ τώρα ποῦ μᾶς ἔφυγε **Νίκο** ἀγαπημένε
Ὅ,τι στὰ στήθια νιόθουμε τὰ χεῖλη δὲν τὸ λένε.

Ἡ συντροφιά Μὴ χάνεσαι.

ΑΝΘΥΛΛΙΑ.

Οἱ ἄνθρωποι ἐρῶσι σπεύδοντες, ἀλλὰ μισοῦσι σπουδᾶ-
ζοντες.

Βύρων.

Δι' ὅλας τὰς ὥρας ἐχομεν κελλία εἰς τὸ ἐρημοκλήσιον
τοῦ στήθους.

Σ. Βασιλειάδης.

ἤξευρε καὶ αὐτὸς τί ἐζήτει. Ἐπὶ τέλους ὡς μετὰ ἡρωϊκὴν ἀ-
πόφασιν, τὸ διασκεπτικὸν τῆς ὁποίας ἤκουσαν μόνοι οἱ τέσ-
σαρες τοῖχοι τοῦ δωματίου χωρὶς νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἐλαχίστην
παρατήρησιν, ἤρχισε νὰ ἐτοιμάζῃ τὸν σάκκον τοῦ κ. Δωρναί,
ἀποταμιεύων ἐντὸς αὐτοῦ εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχε ψήκτρας, κτέ-
νια, βιβλία, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ πτωχοῦ Μυσσέ,
ἐφημερίδας καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔμενεν ἔξω· καὶ ἐκάλεσε τὸν ὑ-
πηρέτην τοῦ ξενοδοχείου νὰ καταβιδάσῃ ταῦτα πρὸ τῆς εἰ-
σόδου. Σπεύδων δὲ αὐτὸς πλείοτερον χάριν τῆς ἐλπιζομέ-
νης ἐκδικήσεως ἢ ὅσον ὁ Ἐδουάρδος χάριν τοῦ ἐρωτός του,
νὰ φθάσῃ εἰς Παρίσιους, προηγήθη τοῦ κυρίου του ἡμίσειαν
ὥραν εἰς τὸν σταθμὸν.

Ὁ Ἐδουάρδος ἔφθασε μετ' ὀλίγον μετὰ τοῦ ἐμποροῦ.
Συνελάλουν ἀκόμη περὶ τῆς συναλλαγματικῆς.—Οἱ ἐπιβᾶ-
ται διὰ τὸ Ὑθετῶ, τὸ Ρουάν, τοὺς Παρισίους, εἰς τὰς ἀμά-
ξας !—ἤκούσθη αἶφνης ἡ φωνὴ τοῦ ὁδηγοῦ καὶ ὁ Ἐδουάρ-
δος ἀποχαιρετίσας τὸν ἔμπορον του, οὐτινος ἡ φλυαρία μι-
κροῦ δεῖν νὰ γείνῃ αἰτία ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ἡ ἀμαξοστοι-
χία αὕτη ἀνευ αὐτοῦ, ἐρίφθη εἰς τὴν πρώτην τρυφύσαν
ἀμαξάν. Ὁ τελευταῖος συριγμὸς ἤκούσθη ὁξὺς καὶ ἡ ἀμα-
ξοστοιχία ἤρχισε τὸν δρόμον της. Ἀλλ' εἰς τὴν ἀμαξάν,
ὅπου εἰσῆλθε, δὲν ἦτο μόνος. Εἶχεν ἀντικρὺ αὐτοῦ ὁλόκλη-
ρον οἰκογένειαν ἐκ τοῦ Ρουάν, ἥτις ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ συ-
ζύγου, οὐτινος τὸ εὐθυμον καὶ φιλόγελον ἦθος ἐκρυπτε τὰ

ἐξήκοντά του ἔτη, τῆς κυρίας του, παχυσάρκου Νορμανδῆς,
τῆς ἐπίσης τετραγωνικῆς παραμάναις, κρατούσης εἰς τὰς ἀγ-
κάλας τὸ μικρότατον τῶν παιδιῶν, καὶ τεσσάρων ἄλλων
τέκνων, ὧν τρία μὲν κοράσια, τὸ δὲ τέταρτον ἄρρεν. Τὸ
μὲν ἐκράτει ὥραιον ποικιλόχρουν χάρτινον μῦλον, τὸν ὁ-
ποῖον προέτεινε ἀπὸ τῶν παραθύρων τῆς ἀμαξῆς, ὅθεν ἔ-
πνεεν ὁ ἄνεμος καὶ μόνον ὅτι ἦτο ψυχρὰ ἢ νύξ, ἡ πλησίον
καθημένη μήτηρ του δὲν ἠσθάνετο τὸ παράπαν ψυχρός, προ-
τιμῶσα νὰ μείνῃ τὸ παράθυρον ἀνοικτὸν διὰ νὰ μὴ μὲν ἄε-
γος ὁ μῦλος τοῦ παιδίου της, χωρὶς νὰ ἐρωτᾷ ἂν καὶ οἱ
ἄλλοι συνεπιβᾶται ἐσκέπτοντο παρομοίως. Τὰ κοράσια ἐ-
κράτουν ἐπίσης ἕκαστον ἐν ἄθურμα ἀνὰ χεῖρας, καὶ τὰ παι-
διά ἐκεῖνα ἐφιλονείκουν ἀδιακόπως, διεπληντίζοντο, τὸ
μὲν ἀνεργεῖατο εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός του καὶ ἐζήτει
δικαιοσύνην, τὸ ἄλλο ἐκλαίει, τὸ ἄλλο, τὸ ὁποῖον εἶχε τῆς
μητρός του τὰ νευρικά, ἐξηπλοῦτο χαμαὶ καὶ ἔτυπτε μὲ τὸ
βαδίδιον του τὸ σανίδωμα. Ἐπὶ τέλους καὶ ἡ τροφὸς εὐρί-
σκετο εἰς ἀένναον κίνησιν, ἐξ ὑπαμοιβῆς ὀργιζομένη καὶ θα-
πεύουσα τὰ μικρά της, τὰ ὅποια ἐν καιρῷ τοῦ θυμοῦ της
καὶ δσάκις δὲν ἐφοβεῖτο ν' ἀκουσθῇ ὑπὸ τῶν κυρίων της τὰ
ἀπεκάλει διαβολόπαιδα.

Ὡκτῶ ὥρας μετὰ τοιαύτων συνοδοιπόρων !—ἐσκέπτετο
ὁ Ἐδουάρδος ἀπὸ τῆς γωνίας, ὅπου ἐκάθητο θεωρῶν τὰ γι-
νόμενα. Ἐπὶ τέλους, ὥφειλε νὰ ὑπομείνῃ καὶ ἀποῦ ἐζήτησε

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ.

Μετά πλειοτέρου δικαίου οί παντοπώλαι μας δύνανται ν' ἀξιώσιν ὅτι ἀνήκουν εἰς τὸ Πανελλήνιον ἢ οἱ ἄνδρες τῶν Γραμμάτων. Τόσον εἶναι ἀληθές ὅτι ὑπάρχει Πανελλήνιον ὅσον ἦτο ὑπαρκτὴ ἡ Ἀτλαντὶς τοῦ Πλάτωνος. Ἐκτός ἐάν ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην ἐννοεῖτε τὰ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς βαπτισθέντα πολυάριθμα καφενεῖα, κουρεῖα, καφετριβεῖα καὶ καπνοπωλεῖα. Ὁ μόνος ὅστις ἐξεδίκησε τὰ δικαιώματα τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀπέναντι τῆς θρασυτήτος τῶν Σλάβων καὶ τῶν Γερμανῶν, δημιουργησάντων Πανσλαδισμόν καὶ Παγερμανισμόν, εἶναι ὁ καφεπώλης παραλλήλου τινος τοῦ Σιδηροδρόμου ὁδοῦ, ὀνομάσας τὸ Κατάστημά του : **Πανελληνισμὸν !**

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν κεντρικὴν ἰδέαν μας, ἥτις εἶναι ἡ τῆς κατατμήσεως τῆς δημοκρατίας τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς πλείοτερα καντόνια ἢ αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς. Ὅχι μόνον ὁ λόγιος τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ τῶν Ἀθηνῶν ἀποτελοῦσι κράτη ἰδιαίτερα, ἐν οὐδεμιᾷ διατελοῦντα σχέσει — ὡς νὰ ἦσαν γειτόνισσαι κακιωμέναι, — ἀλλὰ καὶ ὁ λόγιος τῆς Τραπεζοῦντος καὶ ὁ Ἕλληνας λόγιος τοῦ Λονδίνου καὶ ὁ ἄλλος τῆς Χίου καὶ ὁ ἄλλος τῆς Σμύρνης καὶ ὁ ἄλλος τῶν Ἰωαννίνων εἶναι ὡς φυλαὶ ἀγρίων, πολλάκις μὴ ὑποπεύουσαι ἢ μία τὴν ἄλλην, ἔχουσαι ἰδίους νόμους, ἴδια ἔθιμα, μὴ κοινωνοῦσαι ἀλλήλαις, ἐκτός ἐάν ὁ περὶ ὑπάρξεως ἀγὼν ῥίψῃ τὰς μὲν ἐναντίον τῶν δέ.

Οὐδὲν ἐντεῦθεν παράδοξον ἐάν ὁ δι' ὀλίγας ἡμέρας παρεπιδημῶν ἐνταῦθα κ. **Χριστόφορος Σαμαρτζίδης** καίτοι ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐγκαινιάσας καὶ τὸ φιλολογικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ στάδιον εἰς τοὺς πολλοὺς εἶναι ἄγνωστος, ὅπως εἰς τοὺς πολλοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἄγνωστος εἶναι ὁ ποιητὴς τῶν *Ἐνόντων*, ἴσως δὲ καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς *Παπίσης*, μολονότι περὶ τῆς φή

μης μιᾶς παπίσης δὲν ἠδύναντο ἢ μετὰ ζήλου φυσικοῦ οἱ παπάδες νὰ ἐργασθῶσι.

* *

Μεταξὺ τῶν λοιπῶν νεωτερισμῶν οὓς θὰ εἰσαγάγωμεν εἰς τὸ «Μὴ Χάνεσαι» εἶναι σκιαγραφαί (silhouettes) τῶν κυριωτέρων τύπων τῆς παρ' ἡμῖν ἐλαφρᾶς φιλολογίας, τὴν πρῶτην ἀφιερῶμεν διὰ λόγους φιλοξενίας πρὸς τὸν κ. **Χριστόφορον Σαμαρτζίδην.**

* *

Ἑλληνικὴ τοῦ προσώπου κατατομὴ, μέλανες ζωηροὶ ὀφθαλμοί, χεῖλη ἐκφράζοντα δύναμιν χαρακτῆρος καὶ θέλησιν, ἡ ὅλη μορφή του ἰσχνὴ καὶ σχεδὸν τριγωνικὴ, εἰς μέλαν καταλήγουσα ὑπογένειον, ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν ἐκφραστικωτέρων προσώπων, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει μᾶλλον ἢ ἀρέσκει, διότι ἐν γένει ἡ μορφή αὐτὴ δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς εὐμορφίαν κεντημένην ἐπὶ καναβᾷ ἀσχημίας.

* *

Φύσει ἐπαναστάτης, ὁ Σαμαρτζίδης, καίπερ νεαρώτατος τὸ 1862, ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν μεταπολίτευσιν, ἐπανεστάτησεν ἐν Νάξῳ, ἐξωρίσθη εἰς Σμύρνην, καὶ ἐκ τοῦ τρικυμιώδους ἐκείνου καιροῦ κατεκάθησεν εἰς τὸν χαρακτῆρά του βάθος τι πολιτικοῦ συνωμότου, τὸν ὁποῖον δὲν ἀπεξεδύθη εὐρεθεὶς αἴφνης ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πολιτικῆς τυραννίας, εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Τουρκίας.

Μόνον εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τοιαύτη φύσις τροφήν· ὁ κ. Σαμαρτζίδης ἠρίστευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, γενόμενος δημοτικώτατος καὶ προσφιλέως συγγραφεὺς. Ἀνατραφεὶς εἰς Ἀθήνας, ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἐπαναστάτης, ποιητῆς, λογογράφος μετὰ χάριτος ἀττικῆς, εἶχεν ὅλα τὰ ἀντίθετα πρὸς τοὺς Βυζαντινοὺς προσόντα, ὑψίστην δημοσιογραφικὴν ἱκανότητα νομίζοντας τὸ γράφειν ἀκατάληπτα μὲ ὕψος Ἱερεμίου τοῦ

τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς κυρίας ἠναψεν εὖσμον σιγάρων τῆς Ἀδῆνας καὶ προσέφερον ἕτερον εἰς τὸν σύζυγόν της, ὁμοῦ μετὰ τῶν κηρίων πυρείων του, ἔχων ὑπ' ὄψιν του, ὅτι ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ τὴν συναναστροφὴν, ὥρειλε κατ' ἀνάγκην νὰ φανῇ φιλόφρων. Καὶ ὁ Ἐδουάρδος ἦτο ἀληθῶς τοιοῦτος. Ἀλλ' ὑπάρχουσι στιγμαὶ, καθ' ἃς καὶ ὁ κοινωνικώτατος τῶν ἀνθρώπων προτιμᾷ τὴν μοναξίαν, καθίσταται ἀπροσπέλαστος. Καὶ τοῦτο, ὁσάκις σκέψῃς τις κυκλοφορεῖ ἐντὸς τῆς κεφαλῆς του, ὁσάκις ὀνειροπολεῖ ἢ ἐκφυλλίζει τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ παρελθόντος του.

Ὁ σύζυγος εἶχεν ἰλαρὰν φυσιογνωμίαν, πάντοτε εὐχαριστημένος καὶ εὐθυμος. Εἶχε τὸν μύστακα ἐξυρισμένον καὶ τὴν γενειάδα του τὴν διχασμένην εἰς δύο καὶ δίσχουν περιεποιεῖτο ἀπλόνων ἐπ' αὐτῆς ἀδιακόπως τὴν χεῖρά του καὶ θωπεύων μετὰ τινος αὐταρεσκείας καὶ ἐγωΐσμου. Εἰς τοῦτο ἐδοκίμει αὐτὸν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν — εἰ καὶ ὀλίγον ἀδεξίως — τὸ μικρότερον τῶν τέκνων του, κατὰ τοῦ ὁποίου ἠναγκάζετο νὰ φωνάζῃ γελῶν μᾶλλον ἢ θυμωμένος.

— Ἀ! Ἐρνέστε, φρόνιμα! θὰ με ἀφήσῃς χωρὶς τρίχα μὲ τὰς θωπείας σου.

— Θὰ ἦσαι ὠραιότερος, πατέρα . . .

— Ναί! ἀλλὰ ἡ μητέρα σου δὲν λέγει τὸ ἴδιο. — Καίτοι ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἐδουάρδον, τὸν ὁποῖον ἐλησμόνησε νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ τὸ σιγάρων. — Ὁραῖα Λονδρεῖς

αὐτὴ . . . ἔχει σπανίαν εὐωδίαν. Καὶ εἰσθε . . . διὰ τοὺς Παρισίους παρακαλῶ ;

— Μάλιστα! καὶ ἂν χθὲς δὲν ἔχανα τὴν ἀμαξοστοιχίαν, αὐτὴν τὴν ὥραν θὰ ἤμην εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Τὸ ἴδιον ἐπαθα καὶ ἐγὼ θὰ ἤμην εἰς τὸ κατάστημά μου τώρα, εἰς τὰς ὑποθέσεις μου . . . ἀλλὰ ἡ κυρία μου μὲ τὰ παιδιὰ της . . .

— Ἐγὼ πάλιν! — ἀπήντησεν ἐξοργισθεῖσα ἡ σύζυγός του — ἐγὼ, ἐγὼ . . . πάντοτε ἐγὼ !

— Ἐλα, μὴ θυμόνης, φῶς μου, διότι δὲν ἔχεις δίκαιον. Ἔως ὅτου νὰ ἐνδυθῇς, ἔως ὅτου δὲν εἰξεύρω τί νὰ κάμῃς. — Ἐπειτα ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον δις, τώρα εἶχες λησμονήσῃ τὰ κλειδιά τῆς βαλίτσας, ἔπειτα τὰ γάντια σου . . . ἔπειτα . . .

— Ἐπειτα . . . Ἐχεις ἀκόμῃ καὶ ἄλλο ἔπειτα νὰ εἰπῇς ; Ἐὰν ἐτελείωνες ὀργηγορώτερα τὸ ἐκαρτέ, δὲν θὰ μᾶς ἄφινε τὸ τραῖν. — Μὴ τὸν πιστεύετε, Κύριε, — εἶπε στρέφουσα πρὸς τὸν Ἐδουάρδον — αἰωνίως ἔχει ἐναντίον μου παράποννα. Ποτὲ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ σπῆτι τὸ βράδυ ἐνωρίτερα ἀπὸ τὰ μεσάνυκτα. Δὲν τὸν μέλει διὰ τίποτε . . . Ἐγὼ νὰ φροντίσω τὸ σπῆτι, ἐγὼ νὰ φροντίσω τὰ παιδιὰ, τὸ φαγητόν . . .

(Ἀκολουθεῖ)

Κ. Γ. Ξένος.